

Keuzedeel mbo

Didactische ondersteuning basisonderwijs

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K1155

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 12-03-2020

1. Algemene informatie

D1: Didactische ondersteuning basisonderwijs

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Personeelstekorten bij integrale kindcentra en brede scholen zorgen voor een vraag om breed inzetbare medewerkers. Het gaat specifiek om pedagogisch medewerkers die zowel beschikken over pedagogische als didactische vaardigheden. Pedagogisch medewerkers missen echter de didactische vaardigheden om docenten in het onderwijs goed te kunnen ondersteunen. Door keuzedeel Didactische ondersteuning basisonderwijs in te zetten wordt in deze scholingsbehoefte voorzien.

Zelfstandige betekenis

Na het volgen van dit keuzedeel is de pedagogisch medewerker professioneel inzetbaar als onderwijsondersteuner. Daardoor is zij breder inzetbaar binnen integrale kindcentra en brede scholen.

Doelgroep

Dit keuzedeel is bedoeld voor opgeleide pedagogisch medewerkers werkzaam in integrale kindcentra en brede scholen die zich willen verbreden op didactisch gebied om zo ook professioneel inzetbaar te worden als onderwijsondersteuner.

Ingangsdatum certificaat

31-10-2020

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

De belangstelling voor integrale kindcentra en brede scholen groeit. Zij bieden een geïntegreerd aanbod voor 0-12 jarigen vanuit een gemeenschappelijke visie. Het werkveld vraagt om beginnend beroepsbeoefenaren die breder inzetbaar zijn en ook activiteiten in de klas kunnen uitvoeren. Pedagogisch medewerkers zijn onvoldoende inzetbaar vanwege het ontbreken van specifieke kennis en vaardigheden voor het uitvoeren van activiteiten in de klas. Middels het keuzedeel wordt de beginnend beroepsbeoefenaar breder inzetbaar, omdat zij bekwaam is in het bieden van didactische ondersteuning in het basisonderwijs. Hierdoor heeft zij de mogelijkheid om meerdere werkzaamheden op zich te nemen.

Beschrijving van het keuzedeel

In het keuzedeel Didactische ondersteuning basisonderwijs worden kennis en vaardigheden aangeleerd om didactische ondersteuning in het basisonderwijs te bieden. De beginnend beroepsbeoefenaar leert over leerstijlen, leeractiviteiten, leergebieden en het stimuleren van ontwikkeling van kinderen. Ze leert lesactiviteiten in het basisonderwijs voor te bereiden en uit te voeren. Ze begeleidt individuele leerlingen of (kleine) groepen bij leeractiviteiten volgens de aanwijzingen van de leraar.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Uitvoeren van lesactiviteiten in overleg met de leraar

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft verschillende soorten werk. Dit kan complex zijn: het gaat om zowel pedagogische als didactische doelen én het werk is wisselend tussen individuele leerlingen en groepen. De beginnend beroepsbeoefenaar moet kunnen inspelen op onverwachte situaties en neemt beslissingen. Om haar taken (op inhoudelijk, didactisch, methodisch of organisatorisch terrein) uit te voeren heeft zij (brede) kennis en vaardigheden nodig van onder andere leerstijlen, leeractiviteiten, leergebieden en didactiek.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar verricht assisterende, veelal uitvoerende taken. Zij assisteert de leraar, leraren of het team, in overleg met en onder supervisie van een leraar of teamleider. De taken die zij verricht voert ze - binnen de gegeven taakstelling - zelfstandig uit. Zij draagt daarbij verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden. Zij heeft geen zelfstandige verantwoordelijkheid binnen het onderwijsproces (het lesgeven). De leraar is eindverantwoordelijk voor de leerresultaten van de leerlingen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van begrippen en theorieën m.b.t. didactiek
- heeft brede kennis van begrippen en uitgangspunten m.b.t. leerstijlen, leerbehoeften, leeractiviteiten en een activerende leeromgeving
- heeft brede en specialistische kennis van de vakinhoud van leergebieden van het primair onderwijs (w.o. rekenen, taal, Engels)
- heeft brede kennis van materialen en middelen om ontwikkeling doelgericht te stimuleren
- heeft kennis van dyslexie en dyscalculie
- heeft kennis van het werkveld onderwijs
- kan resultaatgericht werken
- kan werken met antwoordmodellen
- kan werken op basis van groepsplannen en handelingsplannen

D1-K1-W1: Bereidt de uitvoering van lesactiviteiten voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt met de leraar/het lerarenteam op basis van het lesprogramma afspraken over de lesactiviteiten die zij namens de leraar gaat uitvoeren. Ze bereidt zich inhoudelijk daarop voor door invulling te geven aan vragen zoals: wat is de inhoud van de leeractiviteiten, hoe kan zij de activiteiten aan de leerlingen aanbieden en hoe begeleidt ze hen daarbij. Ze bestudeert de inhoud van de leeractiviteit en de didactische aanpak ervan en bedenkt een aanpak.

Resultaat

De lesactiviteiten zijn voorbereid.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar;

- beheerst de leerstof minimaal op het niveau dat de leerlingen moeten beheersen;
- kiest de juiste materialen en middelen voor een activiteit;
- kiest de passende didactische instructie- en werkvormen;
- werkt volgens instructies, gemaakte afspraken of geldende procedures.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Voert lesactiviteiten uit

Omschrijving

D1-K1-W2: Voert lesactiviteiten uit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert in overleg met de leraar/het lerarenteam lesactiviteiten uit, in bijvoorbeeld de reguliere lessen voor bepaalde vakken, in projecten en/of practica. Zij neemt lesactiviteiten over of voert lesactiviteiten uit tijdens de les van een leraar. Ze geeft de leerlingen instructie, uitleg en/of toelichting en/of demonstreert een aanpak. Zij gebruikt daarbij onderwijsleermiddelen en let op de veiligheid. Zij begeleidt individuele leerlingen of (kleine) groepen bij leeractiviteiten volgens de aanwijzingen van de leraar en op basis van het lesprogramma. Zij motiveert, stimuleert en reageert flexibel op veranderingen en neemt daarbij (eenvoudige) pedagogische/didactische beslissingen. In voorkomende situaties reageert zij adequaat op agressie en conflicten.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft namens de leraar/het lerarenteam lesactiviteiten uitgevoerd en daarbij de leerlingen op gepaste wijze begeleid. De kennis heeft ze op een doeltreffende en op het juiste niveau aangeboden.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- neemt, binnen de gestelde kaders, tijdig de nodige eenvoudige pedagogische/didactische beslissingen;
- geeft leerlingen duidelijke instructies en aanwijzingen;
- voert activiteiten in een passend tempo en in een logische volgorde uit;
- controleert of de uitleg begrepen is;
- toont voorbeeldgedrag in de omgang met materialen en middelen: zorgvuldig, kostenbewust, milieubewust, veilig en efficiënt;
- werkt volgens de instructies en aanwijzingen van de leraar/het lerarenteam;
- bewaakt de veiligheid tijdens de lesactiviteiten.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen